

Nulpunktsanalyse på dagtilbudsområdet

1. Indledning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog på sit møde den 13. december 2006, at der skulle laves en nulpunktsanalyse i forbindelse med Faglighed for Alle. Nulpunktsanalysen på skoleområdet blev præsenteret for udvalget på mødet d. 12. september d.å. Analysen var en integreret del af Kvalitetsrapporten for folkeskolen. I dette notat fremlægges dele af nulpunktsanalysen på dagtilbudsområdet.

Formålet med nulpunktsanalysen er at beskrive den nuværende status i Københavns Kommune i forhold til målsætningerne i Faglighed for Alle. Nulpunktsanalysen skal fungere som udgangspunkt for fremtidige vurderinger af effekterne af FFA. Kommende evalueringer, herunder midtvejsevalueringen af FFA, vil derfor hovedsageligt skulle tage udgangspunkt i nulpunktsanalysen.

På dagtilbudsområdet vil nulpunktsanalysen omhandle:

- Forældretilfredshed i forhold til dagtilbud og børnenes trivsel
- Integration
- Faglighed
- Socialt udsatte børn.

Nulpunktet vedrørende socialt udsatte børn vil blive lavet på baggrund af en undersøgelse af effekter af indsatser i projekt "Udsatte børn i dagtilbud – familiepladser og basispladser". Undersøgelsen, der gennemføres af lektor Bente Jensen fra DPU, vil vurdere om henholdsvis basis- og familiepladser fremmer børns trivsel og læring samt forældreomsorg, tilknytning og opdragelse. Der vil blive lavet en nulpunktsmåling i 4. kvartal d.å. og en slutmåling i 2. kvartal 2009. Udvalget vil få forelagt begge målinger, når de er gennemført. Det skal desuden nævnes, at Børne- og Ungdomsudvalget vil få fremlagt data vedrørende de kommende 5- års sprogtest primo 2008. Disse data vil blive inddraget i forbindelse med midtvejsevalueringen af FFA i 2008 (så vidt muligt), og i forbindelse med den afsluttende evaluering i 2010.

Nedenfor gennemgås temaerne forældretilfredshed i forhold til dagtilbud og børnenes trivsel, integration og faglighed.

2. Forældretilfredshed i forhold til dagtilbud og børnenes trivsel

Det er målet for den styrkede indsats i dagtilbud at forbedre kvaliteten i dagtilbudenes forebyggende indsats og styrke arbejdet med pædagogisk læring. Da det er vanskeligt at undersøge disse målsætninger direkte, og da forældrenes synspunkter om deres børns pasning har en selvstændig værdi, bygger nulpunktsanalysen på en spørgeskemaundersøgelse om forældretilfredshed i forhold til dagtilbud.

Nulpunktsanalysen bygger på data fra undersøgelsen "Brugertilfredsheden med Dagpasningen i Københavns Kommune 2007". Undersøgelsen er gennemført i 2. kvartal af 2007.

Der er udsendt et spørgeskema til 2.992 forældre med børn i 0-5 års dagtilbud i kommunen. Denne stikprøve svarer til godt 10 pct, af hele gruppen. Stikprøven er trukket tilfældigt, men der er udtrukket

respondenter inden for alle typer af dagtilbud. Der er indkommet besvarelser på 50 pct. (1491) af de udsendte spørgeskemaer.

I dette notat præsenteres relevante (ift. nulpunktsanalysen) resultater fra undersøgelsen i tabelform. I tabellerne vises resultaterne i procent. Procenttallet er beregnet ud fra det antal forældre, der har besvaret det konkrete spørgsmål. Det vil sige, at procenttallene i tabellerne svinger lige omkring 100% (på grund af afrunding kan det svinge et par procentpoint), uanset hvor mange, der har besvaret spørgsmålet.

Tabel 1

Hvilken type institution går dit barn i?	Procent
Vuggestue	31%
Børnehave	39%
Integreret institution	26%
Puljeinstitution	1%
Dagpleje	2%
Flerbørnsdagpleje	1%
Andet	0%

Som det ses går langt hovedparten af børnene i vuggestue, børnehave eller i en integreret institution.

Tilfredshed med daginstitutionerne og dagplejen

I Københavns Kommune er der mål- og rammestyring for dagtilbuddene på det pædagogiske område. Det vil sige, at der er politisk vedtagne pædagogiske mål for indhold i dagtilbuddet, men det er personalet selv i dagtilbuddene, der med deres faglige kompetence fylder rammerne ud.

I spørgeskemaundersøgelsen er forældrene blevet bedt om at angive deres tilfredshed med en række af de pædagogiske tiltag, der gennemføres i dagtilbuddene. Spørgsmålene inkluderer de læreplanstemaer, som er nationalt vedtaget, og som dagtilbudene har skullet arbejde med siden 2005.

Tabel 2

Tilfredshed i daginstitutionerne						
Hvor tilfreds er du med...	Meget utilfreds	Utilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke
Daginstitutionen alt i alt?	1%	4%	7%	41%	46%	0%
1. Aktiviteterne i daginstitutionen?	2%	7%	13%	45%	32%	1%
2. Daginstitutionens evne til at skabe trivsel for børnene?	1%	4%	10%	40%	43%	2%
3. Daginstitutionens pædagogiske indsats i forhold til børnene?	2%	7%	12%	40%	37%	2%
4. Daginstitutionens evne til at udvikle børnenes sociale færdigheder?	1%	5%	12%	44%	34%	4%
5. Daginstitutionens evne til at udvikle børnenes alsidige personlige kompetencer?	2%	6%	19%	41%	25%	7%
6. Daginstitutionens evne til at udvikle børnenes sproglige kompetencer?	1%	5%	19%	42%	25%	7%
7. Daginstitutionens evne til at give børnene erfaringer med og forståelse af naturen og naturfænomener?	2%	9%	21%	33%	28%	7%
8. Daginstitutionens evne til at give børnene erfaringer med og forståelse af kulturelle udtryksformer og værdier?	1%	7%	29%	31%	16%	16%
9. Daginstitutionens evne til at give børnene erfaringer med og forståelse for krop og bevægelse?	1%	7%	14%	42%	33%	4%
10. Daginstitutionens evne til at stimulere børnenes kreativitet og fantasi?	2%	8%	16%	41%	29%	5%
11. Personalets kompetence i forhold til børn med etnisk minoritetsbaggrund?	1%	3%	18%	21%	10%	48%
12. Inddragelse af forældrene i beslutninger vedr. institutionen?	3%	6%	21%	39%	18%	11%

Det ses af tabellen, at der er meget stor forældretilfredshed med daginstitutionerne. Således udtrykker 87 pct., at de er enten tilfredse eller meget tilfredse med institutionerne. Omvendt er det kun 5 pct. som er enten utilfredse eller meget utilfredse.

Omkring 4/5 af forældrene er tilfredse eller meget tilfredse med det pædagogiske indhold i relation til 4 ud af temaerne (tema nr. 1, 2, 3 og 4). Der er omkring 2/3 eller flere, der er tilfredse eller meget tilfredse i relation til 5 ud af temaerne (tema nr. 5, 6, 7, 9 og 10). Og angående temaerne 8 og 12 er cirka 50 pct. eller flere tilfredse eller meget tilfredse med daginstitutionerne. Når det drejer sig om personalets kompetence i forhold til børn med etnisk minoritetsbaggrund er det kun 31 pct. af forældrene der svarer, at de enten er tilfredse eller meget tilfredse. Det skal dog bemærkes, at hele 48 pct. har svaret "ved ikke" til spørgsmålet. I det hele taget gælder for de tre temaer med lavest tilfredshed, at det er ved ikke kategorien der er høj i stedet for. Der er altså ikke tale om udtrykt utilfredshed, men derimod om manglende viden på nogle få områder. Det samme gælder nedenfor i tabellen vedr. dagplejen.

Tabel 3

Tilfredshed i dagplejen						
Hvor tilfreds er du med...	Meget utilfreds	Utilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Tilfreds	Meget tilfreds	Ved ikke
Dagplejen alt i alt?	0%	3%	8%	38%	51%	0%
1. Aktiviteterne i dagplejen?	0%	10%	13%	41%	33%	3%
2. Dagplejerens evne til at skabe trivsel for børnene?	0%	3%	5%	39%	50%	3%
3. Dagplejerens pædagogiske indsats i forhold til børnene?	5%	5%	17%	34%	37%	2%
4. Dagplejerens evne til at udvikle børnenes sociale færdigheder?	0%	3%	9%	35%	44%	9%
5. Dagplejerens evne til at udvikle børnenes alsidige personlige kompetencer?	3%	6%	9%	34%	40%	9%
6. Dagplejerens evne til at udvikle børnenes sproglige kompetencer?	6%	9%	3%	31%	40%	11%
7. Dagplejerens evne til at give børnene erfaringer med og forståelse af naturen og naturfænomener?	0%	16%	14%	16%	32%	22%
8. Dagplejerens evne til at give børnene erfaringer med og forståelse af kulturelle udtryksformer og værdier?	3%	11%	11%	20%	17%	37%
9. Dagplejerens evne til at give børnene erfaringer med og forståelse for krop og bevægelse?	0%	0%	9%	44%	47%	0%
10. Dagplejerens evne til at stimulere børnenes kreativitet og fantasi?	0%	11%	5%	30%	41%	14%
11. Dagplejerens kompetence i forhold til børn med etnisk minoritetsbaggrund?	0%	3%	12%	15%	12%	59%
12. Inddragelsen af forældrene i beslutninger vedr. dagplejen?	3%	6%	19%	36%	28%	8%

Forældrene til børn i dagplejen er endnu mere tilfredse end forældre til børn i daginstitutionerne. Således udtrykker hele 89 pct. af forældrene, at de er tilfredse eller meget tilfredse, mens kun 3 pct. giver udtryk for, at de er utilfredse med tilbudet. Ingen angiver, at de er meget utilfredse.

Der er i dagplejen 9/10 eller flere af forældrene, der er tilfredse eller meget tilfredse med det pædagogiske indhold i relation til 2 ud af temaerne (tema nr. 2 og 9). Der er lige omkring 3/4 der er tilfredse eller meget tilfredse i relation til 6 ud af temaerne (tema nr. 1, 3, 4, 5, 6 og 10). Der er 2/3 der er tilfredse eller meget tilfredse i relation til tema nr. 12.

Angående tema 7, 8 og 11 er det kun henholdsvis 48 pct., 37 pct. og 27 pct. af forældrene som angiver, at de er tilfredse eller meget tilfredse med deres barns dagtilbud. Også her skal det bemærkes, at mange i forhold til tema 11 - personalets kompetence i forhold til børn med etnisk minoritetsbaggrund - svarer "ved ikke", nemlig hele 59 pct. Også ved de to andre spørgsmål er der en del der svarer "ved ikke".

Et vigtigt element i Faglighed for Alle er børnenes trivsel. Det er derfor værd at bemærke, at blandt forældre til børn i daginstitutioner udtrykker 83 pct., at de er tilfredse eller meget tilfredse med daginstitutionernes evne til at skabe trivsel for børnene. Fem pct. udtrykker, at de er utilfredse eller meget utilfredse. Blandt forældre til børn i dagpleje er de tilsvarende tal henholdsvis 89 pct. og 3 pct., hvor ingen angiver, at de er meget utilfredse. Det skal i denne forbindelse nævnes, at Københavns Kommune sammen med 3 andre kommuner er i gang med et metodeudviklingsprojekt om livsglæde. Projektet skal bl.a. afdække hvorledes livsglæde kan operationaliseres og måles. Når dette arbejde er på plads kan et nulpunkt fastslås.

Kommentarer

Det er målet for den styrkede indsats i dagtilbud at forbedre kvaliteten i dagtilbudenes forebyggende indsats og styrke arbejdet med pædagogisk læring. Nulpunktet for indsatsen er de nævnte andele som er beskrevet i de ovennævnte tabeller.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at forældretilfredsheden med dagtilbud ligger på et pænt højt niveau. Det gælder også mht. børnenes trivsel. Forvaltningen opfatter det imidlertid som en væsentlig opgave løbende at søge at højne tilfredsheden med dagtilbuddene yderligere. Samtidig er der behov for, at kendskabet hos forældrene til dele af dagtilbudenes arbejde bliver styrket. Det gælder ikke mindst dagtilbudenes kompetence i forhold til børn med etnisk minoritetsbaggrund.

Igangværende og planlagte tiltag

For at styrke, målrette og kvalificere den pædagogiske indsats i dagtilbud i forhold til pædagogiske læreplaner, børnenes trivsel og give forældrene mulighed for at kende til daginstitutionernes indhold og den pædagogiske praksis, har forvaltningen, under Faglighed For Alle, iværksat en efteruddannelse (Pædagogisk diplom). Formålet er at styrke indsats og udvikling af pædagogiske læreplaner, herunder dokumentation og evaluering samt kommunikation og formidling og brug af IT. Fra 1. august 2007, er der særligt fokus på læringstemaet sprog. Projektet Livsglæde er knyttet til daginstitutionerne gennem arbejdet med udarbejdelse af børnemiljøvurdering.

3. Fordeling af etniske minoritetsbørn og majoritetsbørn i dagtilbud

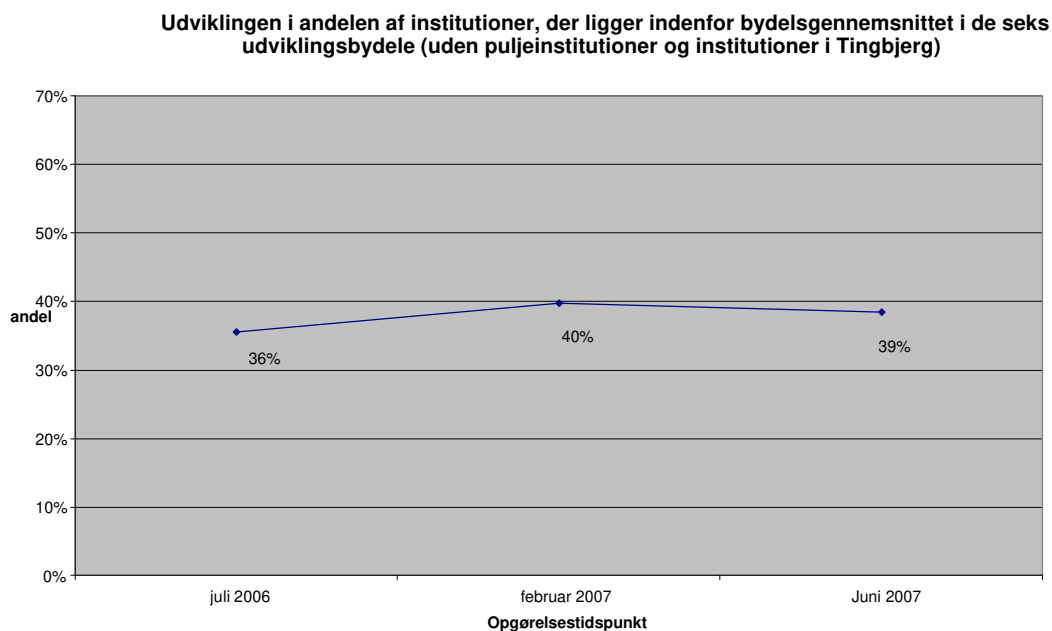
Det er målet for integrationsindsatsen i Faglighed for Alle, at der skal gøres op med etnisk og social opdeling. Tosprogede børn skal på sigt klare sig ligeså godt som etnisk danske børn og unge. Et af midlerne er Mangfoldighed i Dagtilbud, der har til formål at skabe en bedre fordeling af børn i kommunens institutioner.

Nulpunktet for fordelingen af etniske minoritetsbørn og majoritetsbørn i dagtilbud bygger på nedenstående fordelingsbarometre, hvor udgangspunktet er juli måned 2006, men i dette notat vises også udviklingen i fordelingen siden da. Fordelingsbarometrene viser fordelingen af hhv. majoritetsbørn og etniske minoritetsbørn¹ i daginstitutionerne. Puljeinstitutioner samt institutioner i Tingbjerg er trukket ud af datamaterialet, da det ikke er et mål at skabe en ændret fordeling i disse institutioner. Oplysningerne om fordeling af etniske minoritetsbørn og majoritetsbørn i dagtilbud stammer fra status på området, som blev fremlagt for BUU (via aflægger-bordet) på udvalgets møde d. 15. august d.å.

På figur 1 ses *udviklingen* fra juli 2006 til juni 2007 i andelen af institutioner, der afspejler bydelsgennemsnittet for indvandrere og efterkommere i dagtilbud. Grafen afspejler den samlede udvikling i de seks berørte bydele.

¹ De statistiske begreb, der benyttes er 'indvandrere og efterkommere', defineret efter Danmarks Statistik

Figur 1

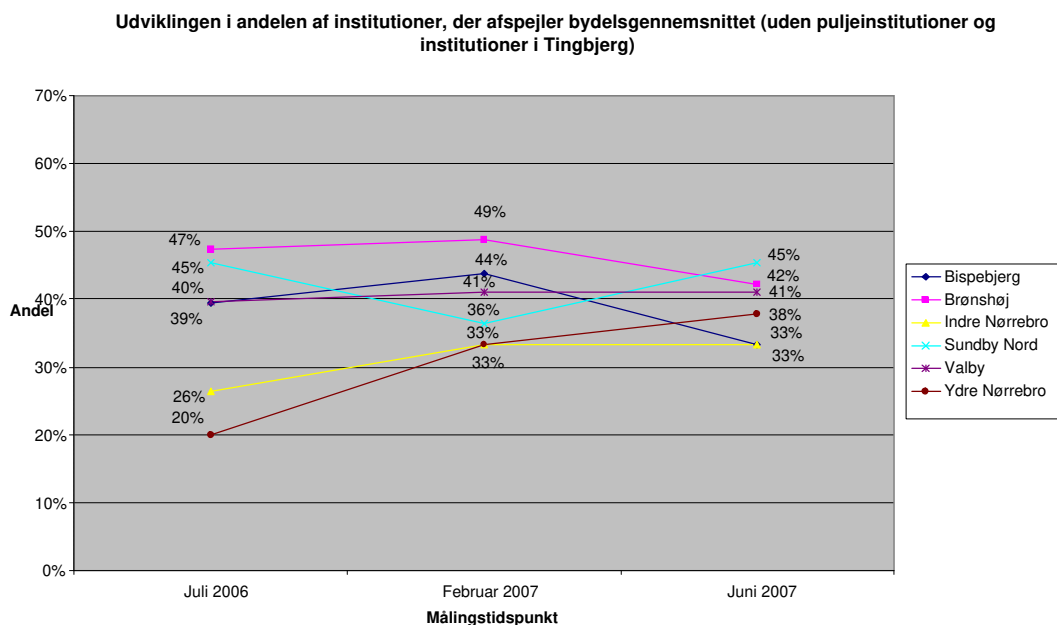

Som det ses, er der ikke sket en nævneværdig udvikling i projektets mål. I juni var der således 39 pct. af daginstitutionerne i de seks berørte bydele, der afspejlede bydelsgennemsnittet for indvandrere og efterkommere i dagtilbuddene. Det svarer nogenlunde til tallet fra februar, der var på 40 pct. Det er ikke muligt at give en entydig forklaring på den manglende udvikling i projektmålet så kort tid inde i projektperioden. Forvaltningen fremlægger inden udgangen af 2007 en indstilling til Børne- og Ungdomsudvalget om strukturtilpasningens indflydelse på Mangfoldighed i Dagtilbud. I denne indstilling vil der være forslag til instrumenter, der kan øge fordelingseffekten.

Figur 2 viser udviklingen fra juli 2006 til juni 2007 på hver enkelt bydel. Som det ses af grafen er der en positiv udvikling i bydelene Sundby Nord og Ydre Nørrebro. Bydelene Indre Nørrebro og Valby har ikke ændret fordelingstal siden februar 2007 og for bydelen Bispebjerg og Brønshøj/ Husum gælder, at det er gået en lille smule den forkerte vej, andelen af institutioner, der afspejler bydelsgennemsnittet er faldet.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at ændringerne i procenttallene dækker over et lille antal institutioner. Eksempelvis dækker udviklingen på Ydre Nørrebro i perioden februar-juni 2007 (fra 33 pct. til 38 pct.) over, at antallet af institutioner, der afspejler bydelsgennemsnittet er øget med to institutioner.

Figur 2

Kommentarer

Det er målet for integrationsindsatsen i Faglighed for Alle, at der skal gøres op med etnisk og social opdeling. Tosprogede børn skal på sigt klare sig ligeså godt som etnisk danske børn og unge.

Hensigten med projektet Mangfoldighed i Dagtilbud er i forlængelse heraf, at opnå en sammensætning af børnegruppen i kommunens daginstitutioner, der afspejler den enkelte bydel med henblik på at øge den gensidige integration mellem etniske minoritetsbørn og majoritetsbørn samt at styrke de tosprogede børns sproglige udvikling. Nulpunktet for fordelingen af etniske minoritetsbørn og majoritetsbørn i dagtilbud er, at der i juli 2006 var 36 pct. af institutionerne i de distrikter, der indgår i projektet, som afspejlede bydelsgennemsnittet.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at de forskellige integrationsmodeller, der afprøves i projektet, er med til at påvirke forældrenes valg af dagtilbud, men at det er en proces, der tager lang tid og en indsats, der skal følges op på hele tiden. Det er derudover forvaltningens vurdering, at målet med indsatsen er blevet sat på dagsorden i de berørte institutioner, og at der generelt er opbakning til projektet og dets mål fra institutionernes side. Forvaltningen er opmærksom på, at de kommende strukturløsninger kan få konsekvenser for projektets fremdrift i de institutioner, der er berørt af strukturløsningerne.

Igangværende og planlagte tiltag

Forvaltningen afholder statusmøder med alle distrikter for at fremme driften i projektet og fordelingsproblematikken skal inddrages i distriktsforvaltningernes handleplaner i forbindelse med strukturløsningerne.

Forvaltningen fremlægger inden udgangen af 2007 en indstilling til Børne- og Ungdomsudvalget med forslag til instrumenter, der kan øge fordelingseffekten samt om strukturløsningernes indflydelse på Mangfoldighed i Dagtilbud.

4. Faglighed

Som nævnt tidligere er målet for den styrkede indsats i dagtilbud blandt andet at styrke arbejdet med pædagogisk læring. Den pædagogiske læring kommer blandt andet til udtryk i institutionernes beskrivelser af deres årsplaner og læreplaner.

Oplysninger i dette afsnit er uddrag fra "Undersøgelse af daginstitutionernes årsplaner for 2006", som bliver fremlagt for BUU i løbet af efteråret.

Siden 1996 har Københavns Kommune stillet krav om, at både de kommunale og selvejende institutioner skal udarbejde årsplaner. Der er siden 1998 gennemført en årlig opsamling af institutionernes arbejde med årsplanerne. I lighed med de sidste år er der gennemført en opsamling via spørgeskemaer blandt de pædagogiske konsulenter for at få en status over institutionernes arbejde med årsplanerne for 2006. 525 daginstitutioner er omfattet af undersøgelsen.

Undersøgelse af institutionernes årsplaner for 2006

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at 86 pct. af alle dagtilbud i de 8 distrikter har udarbejdet årsplan for 2006.

Tabel 4

Andelen af daginstitutioner, der har udarbejdet årsplan de sidste tre år

	2004	2005	2006
Indre by	99 %	96 %	88 %
Vesterbro	87 %	88 %	83 %
Bispebjerg	97 %	97 %	88 %
Vanløse & Brønshøj	91 %	97 %	95 %
Østerbro	87 %	88 %	77 %
Amager	94 %	94 %	93 %
Valby	93 %	98 %	89 %
Nørrebro	91 %	70 %	73 %
I alt	92 %	90 %	86 %

Samlet set er procentdelen af institutioner, der har udarbejdet en årsplan, faldet fra 90 pct. i 2005 til 86 pct. i 2006.

Undersøgelse af institutionernes læreplaner for 2006

I forbindelse med lov om læreplaner er distrikterne blevet bedt om at undersøge, hvor mange årsplaner, der også indeholdt læreplaner. Der laves en læreplan for hver aldersgruppe (0-3 år og 3-6 år). Det vil sige, at der laves flere læreplaner i de integrerede institutioner med 2 aldersgrupper.

Tabel 5

Hvor mange af årsplanerne indeholder en eller flere læreplaner?

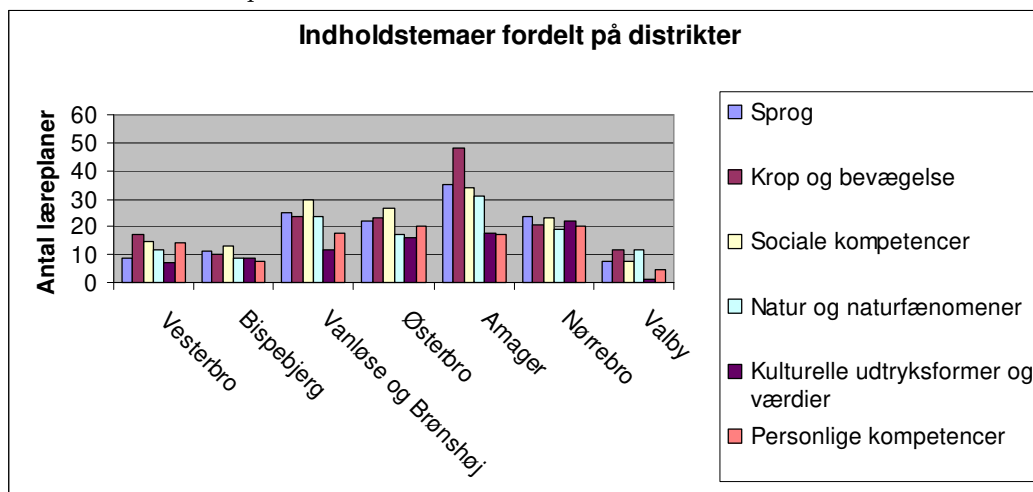
	Antal årsplaner for integrerede inst., der indeholder 1 læreplan	Antal årsplaner for integrerede inst., der indeholder 2 læreplaner	Antal årsplaner fra puljeinst., vuggestuer og børnehaver der har udarbejdet læreplaner	Antal læreplaner i alt	Procent årsplaner der indeholder læreplaner
Indre by	10	6	26	42	95 %
Vesterbro	14	3	26	43	96 %
Bispebjerg	8	6	17	31	103 %
VanløseBrønshøj	23	7	70	100	119 %
Østerbro	17	9	34	60	94 %
Amager	20	15	53	88	98 %
Valby	16	5	18	39	100 %
Nørrebro	19	2	33	54	98 %
I alt	127	53	277	457	100 %

Som det fremgår af tabel 5, er der 100 pct. af årsplanerne, hvor der også indgår læreplaner. Det er et pænt resultat set i lyset af, at lov om læreplaner først trådte i kraft i august 2004. Alle distrikter nærmer sig de 100 pct. af læreplaner med i deres årsplaner. Procentdelen skal dog tages med en smule forbehold, fordi vi sammenligner antal årsplaner (der er kun én pr. institution) med antal læreplaner (op til 2 i en institution). Det betyder, at antallet af læreplaner kan overstige årsplaner og dermed komme over 100 pct..

I figur 3 og figur 4 nedenfor er de forskellige temaer vist, som de fordeler sig i distrikterne.

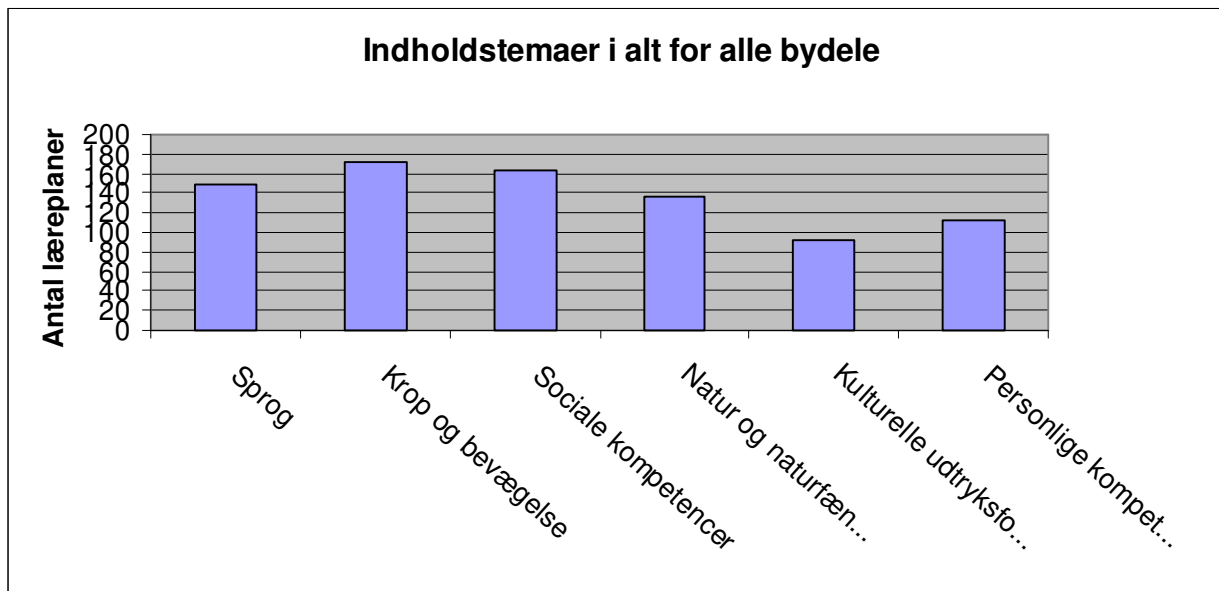
Figur 3

Indholdstemaer fordelt på distrikter.

Figur 4

Indholdstemaer i alt for alle bydele

Som det fremgår af figur 4, er der blandt distrikterne størst fokus på indholdstemaerne "krop og bevægelse" "sociale kompetencer", og "sprog", hvor 172 læreplaner indeholder temaet "krop og bevægelse". Der er mindst fokus på indholdstemaet "kulturelle udtryksformer og værdier", som kun er indeholdt i 92 læreplaner. Det er fuldt ud muligt at arbejde i dybden med ét fokuspunkt og inddrage de andre fokuspunkter til en helhedstækning. Figur 4 skal således ikke tolkes som om, at der ikke er tilstrækkelig opmærksomhed omkring f.eks. "kulturelle udtryksformer og værdier", idet punktet sagtens kan inddrages i bearbejdelsen af et andet fokuspunkt.

Læring i dagtilbud

Læring i dagtilbud er et vigtigt tema i Pædagogisk Perspektivplan og lov om læreplaner. Distrikterne er derfor blevet spurgt, hvor mange af læreplanerne, der beskriver de aktiviteter og metoder, der anvendes til at støtte børns læring.

Tabel 6

Hvor mange procent af læreplanerne beskriver de aktiviteter og metoder, der anvendes til at støtte børnenes læring?

	Antal læreplaner der beskriver punkt	Læreplaner i alt	Procent af læreplaner der beskriver punkt
Indre by	36	42	86 %
Vesterbro	40	43	93 %
Bispebjerg	26	31	84 %
Vanløse & Brønshøj	70	100	70 %
Østerbro	56	60	93 %
Amager	81	88	92 %
Valby	28	39	72 %
Nørrebro	33	54	61 %
I alt	370	457	81 %

Som man kan se af tabel 6, er der 81 pct. af alle læreplaner, der beskriver aktiviteter og metoder omkring børns læring.

Kompetencer og færdigheder

Distrikterne har også fulgt op på, hvor mange af læreplanerne, der beskriver, hvilke kompetencer og færdigheder, børnene skal have mulighed for at tilegne sig i institutionen. Kompetencer og færdigheder kan godt adskille sig fra indholdet af årsplanens fokuspunkter.

Tabel 7

Hvor mange af læreplanerne beskriver, hvilke kompetencer og færdigheder børnene skal have mulighed for at tilegne sig i institutionen?

	Andel af læreplaner der indeholder beskrivelse	Læreplaner i alt	Procent af læreplaner der beskriver kompetencer og færdigheder
Indre by	36	42	86 %
Vesterbro	38	43	88 %
Bispebjerg	27	31	87 %
Vanløse & Brønshøj	63	100	63 %
Østerbro	50	60	83 %
Amager	80	88	91 %
Valby	28	39	72 %
Nørrebro	40	54	74 %
I alt	362	457	79 %

Tabellen viser, at 79 pct. af læreplanerne beskriver, hvilke kompetencer og færdigheder, institutionen ønsker, børnene skal have mulighed for at tilegne sig.

Sprogstimulering af tosprogede børn

Tabel 8

Hvor mange af læreplanerne har beskrevet de overordnede mål for institutionens indsats med særlig sprogstimulering til tosprogede børn?

	Antal af læreplaner med sprogstimulering	Læreplaner i alt	Procent af læreplaner der beskriver punktet
Indre by	13	42	31 %
Vesterbro	25	43	58 %
Bispebjerg	19	31	61 %
Vanløse & Brønshøj	41	100	41 %
Østerbro	45	60	75 %
Amager	59	88	67 %
Valby	22	39	56 %
Nørrebro	8	54	15 %
I alt	232	457	51 %

Det er 50 pct. af læreplanerne, der indeholder en separat plan for sprogstimulering af tosprogede børn. Den gennemsnitlige procentsats dækker dog over relative store forskelle distrikterne imellem. Fra 15 pct. på Nørrebro til 75 pct. på Østerbro.

Udsatte børn

Ifølge lov om læreplaner § 8a stk. 2 skal der i disse år sættes øget fokus på udsatte børn. Derfor er distrikterne blevet spurgt om, hvor mange af læreplanerne, der beskriver mål, aktiviteter og metoder for udsatte børns læring.

Tabel 9

Hvor mange af læreplanerne beskriver mål, aktiviteter og metoder for udsatte børns læring?

	Antal læreplaner der indeholder beskrivelse	Læreplaner i alt	Procent af læreplaner der beskriver punktet
Indre by	18	42	43 %
Vesterbro	27	43	63 %
Bispebjerg	10	31	32 %
Vanløse & Brønshøj	36	100	36 %
Østerbro	49	60	82 %
Amager	56	88	64 %
Valby	24	39	62 %
Nørrebro	10	54	19 %
I alt	230	457	50 %

Det er altså 50 pct. af læreplanerne, der indeholder en separat plan for udsatte børn. Den gennemsnitlige procentsats dækker dog over relative store forskelle distrikterne imellem. Fra 19 pct. på Nørrebro til 82 pct. på Østerbro.

Evaluering af fokuspunkter

At udarbejde målbare mål for et fokuspunkt, som efterfølgende kan dokumenteres og evalueres, er svært og tidskrævende for mange institutioner. Det viser sig også i institutionernes systematiske evaluering af sidste års fokuspunkter.

Tabel 10

Andel af årsplaner, hvor der systematisk er evalueret på sidste års fokuspunkt(er)

	Systematisk evaluering 2006
Indre by	18 %
Vesterbro	9 %
Bispebjerg	57 %
Vanløse & Brønshøj	51 %
Østerbro	36 %
Amager	50 %
Valby	21 %
Nørrebro	36 %
I alt	37 %

Undersøgelsen viser, at 37 pct. af evalueringerne bruger systematisk evaluering. Tallet dækker over meget store forskelle. Således har 57 pct. af institutionerne i Bispebjerg benyttet systematisk evaluering, mens kun 9 pct. af institutionerne på Vesterbro har benyttet systematisk evaluering.

Kommentarer

Det er blandt andet målet for den styrkede indsats i dagtilbud at styrke arbejdet med pædagogisk læring. Den pædagogiske læring kommer blandt andet til udtryk i institutionernes beskrivelser af deres årsplaner og læreplaner. Nulpunktet for indsatsen er de nævnte andele som er beskrevet i de ovennævnte figurer og tabeller.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at institutioner og distrikter arbejder på højtryk for at møde både nye og gamle krav i forbindelse med årsplaner og læreplaner. Det er imidlertid en klar målsætning, at alle institutioner fremover skal udarbejde årsplaner. Samtidig er målsætningen, at alle dagtilbudenes årsplaner i 2009 indeholder en klar kobling til læreplanstemaerne.

Igangværende og planlagte tiltag

Implementeringen af de nye krav til udarbejdelse af den enkelte daginstitutionens årsplan er en langsigtet proces, som blandt andet omfatter en national efteruddannelse af personalet i dagtilbud. Hver tredje pædagog har deltaget i et 3-dages kursus om lærerplaner indenfor det sidste år. Efteruddannelsesindsatsen vil fortsætte i de kommende par år i regi af Faglighed for Alle (se også under afsnit om Forældretilfredshed i forhold til dagtilbud og børnenes trivsel).